

Herstelplan per 31 december 2008

Naam pensioenfonds:

Stichting Pensioenfonds ARCADIS Nederland (SPAN)

Nummer fonds:

2607

Dekkingsgraad per 31-12-2008:

100,0%

Status financiële positie (reservetekort, dekkingstekort):

Dekkingstekort

Kwalitatieve beschrijving van oorzaken tekortsituatie:

In 2008 hebben de volgende punten de daling van de dekkingsgraad veroorzaakt:

- sterk gedaalde marktrente waartegen de verplichtingen verdisconteerd moeten worden
- negatieve rendementen op de beleggingen
- inhaalindexatie voor in 2002 gemiste indexatie van pensioengerechtigden en gewezen deelnemers
- indexatie

In onderstaande tabel is bij het punt indexering ook het effect van de inhaalindexering meegenomen.

Kwantitatieve typering oorzaken tekortsituatie

• DG(orzaken voor mutaties van de dekkingsgraad)								
jaar	DG primo	Premie	Uitkering	Indexering	Rentetermijn-structuur	Overrendement	Overig	DG ultimo
		M1	M2	M3	M4	M5	M6	
	%	• %-punt	• %-punt	• %-punt	• %-punt	• %-punt	• %-punt	%
2008	142,1%	-0,2%	2,6%	-3,7%	-21,4%	-24,3%	4,9%	100,0%

Realisaties van parameters				
jaar	Feitelijke premie	Indexatie actieven	Indexatie inactieven	Beleggings rendement
	%	%	%	%
2008	16,1%	2,75%	1,74%	-13,2%

Hoe ziet uw beleid tijdens de herstelperiode eruit?

Premiebeleid

De pensioenregeling die ARCADIS Pensioenfonds uitvoert wordt gekwalificeerd als een 'defined contribution' regeling. Dit houdt in dat de werkgever een premie betaalt conform vooraf vastgestelde uitgangspunten. Ingeval van tekorten van het fonds is de werkgever niet gehouden tot aanvullingen op de premie.

Indexatiebeleid

Voor de voorwaardelijke resultaatdeling inzake de pensioenregeling voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen (OP/NP) geldt de volgende regeling. De middelen die nodig zijn voor de resultaatdeling worden geput uit de (gecumuleerde) overrendementen van het fonds. Deze middelen worden voor de verhoging van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden als ook voor de deelnemers in verhouding tot de onderliggende voorzieningen pensioenverplichtingen beschikbaar gesteld. De jaarlijkse resultaatdeling uit de overrendementen van het fonds is gemaximeerd tot de voor dat desbetreffende jaar geldende stijging van het CBS-consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens (afgeleid).

Het bestuur stelt jaarlijks het percentage voor resultaatdeling vast waarbij de volgende staffel mede als leidraad dient:

- Bij een dekkingsgraad van 105% of minder is de resultaatdeling nihil.
- Bij een dekkingsgraad van 125% is de resultaatdeling maximaal
- Voor tussen 105% en 125% liggende waarden van de dekkingsgraad wordt lineair geïnterpoleerd.

Belangrijk is en blijft dat deze leidraad van het bestuur niet bindend is en het bestuur ook andere aspecten in haar overweging kan betrekken.

De pensioenaanspraken en pensioenrechten van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden worden met voornoemd percentage verhoogd.

Voor de deelnemers komen de middelen beschikbaar berekend uit het product van het door het bestuur vastgestelde percentage voor resultaatdeling en de voorziening pensioenverplichtingen voor deelnemers. Deze middelen worden gedoneerd aan de Egalisatie Reserve Actieven (ERA). Aan deze ERA wordt bovendien toegevoegd een bedrag ter grootte van 1,1% van de bruto loonsom van de deelnemers. Daarnaast wordt aan de ERA beleggingsrendement (positief of negatief) toegekend.

De middelen in de ERA kunnen vervolgens - voor zover nodig - aangewend worden voor de verhoging van de pensioenaanspraken van deelnemers tot maximaal de algemene salarisstijging bij de werkgever, met een maximum van 3% per jaar. De middelen worden, voor zover niet benodigd, gereserveerd voor toekomstige verhogingen van de aanspraken van deelnemers door toevoeging aan de Egalisatie Reserve Actieven (ERA).

Indien in enig jaar de voor deelnemers beschikbaar gekomen middelen niet toereikend zijn om de pensioenaanspraken tot het gewenste niveau te verhogen, vindt verhoging tot

dat gewenste niveau in dat jaar plaats voor zover de ERA toereikend is om dekking te geven aan de ontbrekende middelen.

Voor de verhoging van de pensioenaanspraken van deelnemers is een apart bestuursbesluit vereist. Daarbij wordt mede de financiële positie van het fonds in ogenschouw genomen.

Beleggingsbeleid

ARCADIS Pensioenfonds hanteert een langetermijnbeleggingsbeleid. Het beleid gaat uit van de volgende asset-mix:

- het vermogen van het fonds wordt als volgt belegd:
 - 45% vastrentende waarden
 - 17,5% in staatsobligaties
 - 17,5% in bedrijfsobligaties
 - 5% in high yield
 - 5% in inflatiegerelateerde obligaties
 - 35% aandelen, waarvan
 - 30% wereldwijd volgens de MSCI-world index
 - 5% in emerging markets
 - 20% in niet-beursgenoteerd onroerend goed, als volgt gespreid:
 - 14% Continentaal Europa
 - 2% Verenigd Koninkrijk
 - 2% Verenigde Staten van Amerika
 - 2% Verre Oosten.
- het renterisico wordt voor 50% afgedekt
- de US Dollar, het GB Pond en de Japanse Yen worden in de ontwikkelde markten volledig afgedekt.

In beginsel wordt elke drie maanden geherbalanceerd naar de strategische asset-mix.

Overige maatregelen

Het fonds hanteert de volgende maatregelen:

- In tijden van sterke dalingen op de erg volatiele kapitaalmarkten is een noodprocedure van kracht. Deze houdt in dat er dan op zeer korte termijn (maximaal 2 dagen) een fysiek dan wel telefonisch overleg tussen de leden van de beleggingscommissie wordt gepland voor overleg. Tijdens dat overleg wordt de situatie op kapitaalmarkten besproken en kan de beleggingscommissie maatregelen voorstellen die afwijken van het strategische beleggingsbeleid. In 2008 is deze procedure meerdere keren in werking gesteld.
- Het premie-instrument geldt niet voor ARCADIS Pensioenfonds.
- Het eerste effectieve instrument is om niet te indexeren. Dat betekent dat aan geen der drie geledingen middelen worden toegekend om de aanspraken te verhogen. De middelen in de ERA vallen niet binnen deze afspraak, hetgeen niet wegneemt dat het bestuur kan besluiten om de middelen in de ERA niet aan te wenden.

- Indien gedurende de looptijd van het kortetermijnherstelplan onvoldoende herstel optreedt, noodzaakt wet- en regelgeving om pensioenaanspraken en pensioenrechten tussentijds zodanig te verlagen om daarmee opnieuw op een haalbaar herstelpad te komen.

Bijzonderheden m.b.t. de criteria voor het kortetermijnherstelplan (Besluit FTK art. 17, lid d)

Geen

Toelichting van het bestuur op het herstelplan

Het bestuur kiest voor een herstelplan van 5 jaar.

In het herstelplan en in de continuïteitsanalyse is uitgegaan van een dekkingsgraad ultimo 2008 van 100%. Dit in afwijking van de via e-line ultimo 2008 gerapporteerde dekkingsgraad van 101%.

Bij het formuleren van de uitgangspunten voor de continuïteitsanalyse is uitgegaan van de actuele rente en – afhankelijk van de betreffende beleggingscategorie – een risico-opslag bovenop de actuele rente. ARCADIS Pensioenfonds hanteert daarmee lagere dan de door DNB maximaal toegestane rendementen.

ARCADIS Pensioenfonds voert een pensioenregeling uit die zich kwalificeert als Collectief Defined Contribution. Dit houdt in dat de werkgever uitsluitend gehouden is om jaarlijks een premie af te dragen op basis van vaste uitgangspunten. De pensioenopbouw vindt plaats conform de systematiek van een middelloonregeling. Er is geen enkele verplichting voor de werkgever om bij te dragen in een dekkings- of reservetekort. Premie is dan ook geen sturingsmiddel.

Het belangrijkste sturingsmiddel van het fonds is niet indexeren. Uitgaande van een langjarig te behalen beleggingsrendement van 6% en de gehanteerde disconteringsvoet, levert het niet indexeren van de opgebouwde aanspraken een herstel op van circa 2 procentpunt per jaar.

Als de financiële situatie van het fonds dat toelaat indexeert het fonds jaarlijks alle pensioenaanspraken en –rechten met maximaal de CBS-consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens (afgeleid). Deze systematiek behelst de meest vergaande vorm van solidariteit tussen alle betrokkenen tot stand te brengen. Indexering is immers het meest efficiënte sturingsmiddel dat het bestuur heeft en wanneer het fonds niet kan, mag of wenst te indexeren worden alle belanghebbenden gelijkelijk geraakt. Daarmee wordt recht gedaan aan een evenwichtige belangenafweging.

Uit het dekkingsgraadsjabloon blijkt dat na het 1^e jaar de premie een klein negatief effect heeft op het herstel. Het bestuur heeft vooralsnog besloten om aan deelnemers de jaarlijkse pensioenopbouw volledig toe te kennen. Dit besluit is gebaseerd op twee redenen. De eerste is dat het bestuur de mening is toegedaan dat de vereiste dat premie moet bijdragen aan herstel geen wettelijke grondslag heeft. De tweede is dat de korting

van de pensioenopbouw weer hersteld zou moeten worden, nog voordat alle pensioenaanspraken en –rechten geïndexeerd zouden worden. Omdat het fonds binnen de gestelde termijnen herstelt, zou de materiële bijdrage aan herstel per saldo nul zijn.

Nadat het bestuur het herstelplan heeft vastgesteld worden alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden, alsmede de werkgever per brief geïnformeerd over de inhoud van het herstelplan en de maatregelen die genomen moeten worden.

Ondertekening door het bestuur:

Plaats: Arnhem

Datum: 17 maart 2009

Namen + handtekeningen:

ir. J.A.M. Reijnders
voorzitter

ir. A.W. de Vries
secretaris

BIJLAGE I: Sjabloon vermogensoverzicht per 31 december 2008

Invullen conform de aanwijzingen bij jaarstaat J301 (Enkelvoudige balans)

Activa	
Immateriële activa	€ -
Deelnemingen	€ -
Beleggingen voor risico fonds	
> Vastgoedbeleggingen	
Directe beleggingen in vastgoed	€ 451
Indirecte beleggingen in vastgoed	€ 105.738
> Aandelen	€ 171.821
> Vastrentende waarden	€ 266.032
> Overig	€ 72.954
Beleggingen voor risico deelnemers	
> Vastgoedbeleggingen	
Directe beleggingen in vastgoed	€ -
Indirecte beleggingen in vastgoed	€ -
> Aandelen	€ -
> Vastrentende waarden	€ -
> Overig	€ -
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	
	€ 700
Overig	
> Vorderingen verzekeringsmaatschappijen	€ 1.898
> Overige vorderingen	€ -
> Overlopende activa	€ -
> Liquide middelen (niet beschikbaar voor belegging)	€ 792
> Overige activa	€ -
Totaal activa	€ 620.386

Passiva	
Eigen vermogen	
> Gespecificeerde reserves	€ 6.680
> Overig eigen vermogen	€ -4.451
Achtergestelde leningen	
	€ -
Technische voorzieningen	
> Technische voorzieningen voor risico fonds	€ 611.888
> Technische voorzieningen afgedekt door garantiecontract	€ -
> Technische voorzieningen voor risico deelnemers	€ 4.004
Andere voorzieningen	
	€ -
Overige passiva	
	€ 2.265
Totaal passiva	€ 620.386

BIJLAGE II: Sjabloon risico-exposure per 31 december 2008

Invullen conform de aanwijzingen bij jaarstaat J502 (in bedragen)

	Delta solvabiliteit
S1 Renterisico	€ 26.117
S2 Zakelijke waarden risico	€ 84.989
S3 Valutarisico	€ 9.964
S4 Grondstoffenrisico	€ -
S5 Kredietrisico	€ 14.696
S6 Verzekeringstechnisch risico	€ 18.334

Toelichting bij berekening risico-exposure

Het totale risico is ultimo 2008 €103.809. Dit resulteert in een vereiste buffer van 16,2%. Ultimo 2007 bedroeg de vereiste buffer 19,2%. Met name het renterisico is sterk gedaald.

Het renterisico is gedaald om de volgende twee redenen:

- renteswaps maken een groter deel uit van de portefeuille aan staatsobligaties
- de lopende swaption is veel meer 'in the money' dan een jaar eerder, wat inhoudt dat de waarde van de swaption veel sneller stijgt bij een rentedaling

Dekkingsgraadsjabloon per 01-01-2009

Onderbouwing uitgangspunten: rentetermijnstructuur, afleiding meetkundig portefeuillerendement

- Dit dekkingsgraadsjabloon is volledig deterministisch.
- De rendementen zijn gebaseerd op de meetkundig gemiddelden (over 15 jaar) uit de continuïteitsanalyse, waardoor volledig rekening is gehouden met de onderlinge correlaties tussen de beleggingscategorieën binnen de beleggingsportefeuille.
- In de indexatiemutatie (M3) worden tevens indexaties uit de ERA reserve verleend.
- De verplichtingen worden op de toekomstige forwardcurves en vanaf 5 jaar bevroren (M4).
- De rendementsmutatie (M5) is het saldo van het beleggingsrendement en de voor de oprenting van de technische voorziening benodigde marktrente.
- In de post overige komt het resultaat op de ERA reserve tot uiting.

jaar	DG primo	• DG(oorzaken voor mutaties van de dekkingsgraad)						DG ultimo	parameters			Meetkundig beleggingsrendement
		Premie M1	Uitkering M2	Indexering M3	Rente-termijnstructuur M4	Overrendement M5	Overig M6		Feitelijke premie	indexatie actieven	indexatie Inactieven	
		• %-punt	• %-punt	• %-punt	• %-punt	• %-punt	• %-punt		%	%	%	
2009	100.0	0.0	0.0	-0.9	0.0	3.1	0.1	102.3	17.1	3.0	0.0	5.7
2010	102.3	-0.1	0.1	-0.4	0.0	2.9	0.1	104.9	17.1	1.3	0.0	5.7
2011	104.9	-0.1	0.3	-0.2	0.0	2.3	0.2	107.5	17.1	0.5	0.0	5.8
2012	107.5	-0.1	0.4	-0.4	0.0	2.3	0.1	109.8	17.1	0.8	0.3	5.9
2013	109.8	-0.2	0.5	-0.7	0.3	2.3	0.1	112.2	17.1	1.0	0.5	6.0
2014	112.2	-0.3	0.7	-1.0	0.4	2.4	0.1	114.4	17.1	1.3	0.7	6.0
2015	114.4	-0.3	0.8	-1.3	0.4	2.4	0.1	116.5	17.1	1.5	1.0	6.0
2016	116.5	-0.3	0.9	-1.5	0.4	2.5	0.0	118.5	17.1	1.7	1.2	6.0
2017	118.5	-0.4	1.0	-1.8	0.4	2.5	0.0	120.2	17.1	1.9	1.4	6.0
2018	120.2	-0.4	1.1	-2.0	0.4	2.5	-0.1	121.7	17.1	2.1	1.5	6.0
2019	121.7	-0.4	1.2	-2.2	0.4	2.6	-0.1	123.1	17.1	2.2	1.7	6.0
2020	123.1	-0.4	1.2	-2.4	0.4	2.6	-0.1	124.4	17.1	2.4	1.8	6.0
2021	124.4	-0.4	1.3	-2.6	0.4	2.6	-0.2	125.5	17.1	2.5	2.0	6.0
2022	125.5	-0.5	1.3	-2.7	0.4	2.7	-0.2	126.5	17.1	2.6	2.0	6.0
2023	126.5	-0.5	1.3	-2.7	0.4	2.7	-0.2	127.5	17.1	2.6	2.0	6.0

Toelichting op resultaten:

- Na 3 jaar bedraagt de dekkingsgraad 107,5% en is ARCADIS Pensioenfonds uit de situatie van een dekkingstekort.
- Na 7 jaar bedraagt de dekkingsgraad 116,5% en heeft ARCADIS Pensioenfonds o.b.v. de ultimo 2008 vereiste buffer ook het reservetekort weggewerkt.
- De uitkeringen (M2) hebben vanaf 2010 een positief effect op de dekkingsgraad.